

Krejčová, Elena

A

In: Krejčová, Elena. *Česko-bulharský právníký slovník*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2014, pp. 7-12

ISBN 978-80-210-7086-8; ISBN 978-80-210-7089-9 (online : Mobipocket)

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/131034>

Access Date: 04. 12. 2024

Version: 20220831

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

A

abdikace абдикация, абдикиране

abdikovat абдикирам

abiturient абитуриент

abnormalita аномалия, ненормалност, неправилност

abnormální аномален, ненормален, неестествен, необикновен

abonent абонат

absence отсъствие: **neomluvená** ~ неизвинено отсъствие

absolutní абсолютен, пълен: ~ **moc** неограничена власт; ~ **vládce**

абсолютен монарх

absolvent абсолвент

absolvovat завърша (курс, училище)

abstrakce абстракция

abstraktní абстрактен, отвлечен: ~ **pojem** абстрактно, отвлечено

понятие

absurdní абсурден

absurdita абсурд

adaptabilní приспособим, адаптивен: ~ **organizmus** адаптабилен

организъм

adaptovat 1. преустройвам, преустроя, ремонтирам 2. адаптирам,

приспособявам, нагаждам

adekvátní 1. адекватен, подходящ 2. равнозначен, равностоеен

adept кандидат

administrativa администрация, управление

administrativní административен: ~ **dohled** административен надзор;

~ **poplatek** административна такса; ~ **pracovník** административен

работник, служител; ~ **přestupek** административно нарушение;

~ **řízení** административни действия, административен процес

administrátor администратор

administrovat администрирам; управлявам

adopce осиновяване, адопция

adoptovat 1. осиновявам, осиновя 2. приемам, усвоявам

adoptivní който осиновява: ~ **rodič** осиновител

adoptovaný осиновен: ~ **é dítě** осиновено дете

adresa адрес: ~ **bydliště** адрес на местоживеене; ~ **do zaměstnání** адрес на работа; ~ **odesílatele** адрес на подателя; ~ **příjemce** адрес на получателя; ~ **trvalého bydliště** постоянно местожителство, постоянен адрес; **přechodná** ~ временно местожителство, адрес на временно пребиваване

adresant адресант, подател

adresát получател, адресат: ~ **neznámý** неизвестен адресат; **do vlastních rukou** ~а лично на получателя

adresovat адресирам

adresovaný адресиран: **otázky** ~ **é posluchačům** въпроси, отправени към публиката, към слушателите

advokát адвокат: **soukromý** ~ частен адвокат

advokátní адвокатски: ~ **kancelář** адвокатска кантора; ~ **komora** адвокатска камара; ~ **tajemství** адвокатска тайна; ~ **zkouška** изпит за адвокат

afekt афект, емоция, възбуда

aféra скандална история, афера: **být zapleten do** ~у замесен съм в афера; **korupční** ~ корупционна афера; **politická** ~ политически скандал; **úplatkářská** ~ афера с подкупи

agenda текущи дела, текуща дейност

agent агент: ~ **pojišťovny** застрахователен агент; **obchodní** ~ търговски агент, търговски представител, търговски пътник; **policejní** ~ полицейски агент; **realitní** ~ брокер недвижими имоти; **tajný** ~ таен агент

agentura агенция: **bezpečnostní** ~ охранителна фирма; **cestovní** ~ туристическа агенция; **detektivní** ~ детективска агенция; **pojišťovací** ~ застрахователна компания; **překladačská** ~ преводаческа агенция; **realitní** ~ агенция за недвижими имоти; **reklamní** ~

рекламна агенция; **tisková** ~ телеграфна агенция; **zpravodajská** ~ информационна агенция

aglomerace агломерация

agrární аграрен: ~ **reforma** аграрна реформа; ~ **strana** земеделска партия

agrese агресия

agresivita агресивност

agresor агресор

akademický академичен, университетски: ~ **titul** академично звание; ~ **sochař** скулптор, завършил художествена академия

akademie академия: ~ **věd ČR** Чешка академия на науките; ~ **múzických umění** Академия за изящни изкуства; **obchodní** ~ икономически, търговски техникум / професионална гимназия; **policejní** ~ полицейска академия; **vojenská** ~ военна академия

akce 1. действие: **diplomatická** ~ дипломатически действия; **teroristická** ~ терористични действия; **policejní** ~ полицейска акция; **politická** ~ политически акт; **protestní** ~ протестна акция 2. мероприятие, събитие, акция, кампания: **dobročinná** ~ доброволническо мероприятие/действие, благотворителна кампания

akceptovat приемам; признавам

akceschopný дееспособен, способен на действие: ~ **á organizace** дееспособна организация

akcie акция: ~ **na jméno** поименна акция; **držet** ~ държа, притежавам акции; **nákup** ~ í купуване на акции; **prodávat** ~ продавам акции; **zaměstnanecké** ~ акции на служители; ~ **na majitele** акция на приносител; **listinná** ~ налична акция; **zaknihovaná** ~ безналична акция

akcionář акционер: **majoritní** ~ мажоритарен акционер

akcionářský акционерски: ~ **podíl** акционерски дял

akciový акционерен: ~ **á společnost (a.s.)** акционерно дружество (АД)

akreditiv акредитив

akreditovat акредитирам, упълномощавам, доверявам, проверявам; признавам

akt акт, действие: **legislativní** ~ законодателен акт; **násilný** ~ насилствен акт; **normativní** ~ нормативен акт; **úřední** ~ административна процедура; **zákonodárny** ~ законодателен акт

akta дело, досие, книга, документи: **soudní** ~ съдебно досие, дело

aktivum актив

aktivista активист

aktivizovat активизирам

aktivum актив: **dlouhodobá ~a** дългосрочни активи; **krátkodobá ~a** краткосрочни активи; **hmotná ~a** материални активи; **nehmotná ~a** нематериални активи

akvizice аквизиция, придобиване на целия/мажоритарния пакет акции в дадена компания; нещо, което е придобито или получено

aliance съюз, съюзен договор, алианс: **Severoatlantická ~** Североатлантически съюз (НАТО)

alibi алиби: **dokázat** ~ доказвам алиби; **dokonalé** ~ съвършено алиби; **mít** ~ имам алиби; **opatřit si** ~ намеря си, осигуря си алиби; **pochybné** ~ съмнително алиби

alimenty издържка на дете: **platit** ~ плащам издържка; **vymáhat** ~ предявявам иск за издържка

alternativa избор, алтернатива, вариант, възможност за решение

alternativní алтернативен, резервен

amnestie амнистия: **dostat ~i** получа амнистия, амнистиран съм; **mimořádná** ~ извънредна амнистия; **mít právo udělovat ~i** имам право да давам амнистия; **vyhlásit ~i** обявя амнистия

amnestovat амнистирам, давам амнистия, опрощавам наказание

anály анали, летопис, летописи

analýza анализ, разбор

analyzovat анализирам, правя анализ, разбор

anarchie 1. анархизъм 2. анархия, безвластие, безредие

anarchizmus анархизъм, безвластие

anonym 1. анонимен автор 2. анонимно писмо

anonymita анонимност: **zachovávat ~u** запазвам анонимност

anonymní анонимен: ~ **oznámení** анонимно съобщение

- anexe** анексия, анекс, присъединяване
- anektovat** анексирам
- angažovat** ангажирам: ~ **se ve sporu** ангажирам се, вземам страна в спор
- antimonopolní** антимонополен: ~ **zákonodárství** антимонополно законодателство; ~ **úřad** антимонополна служба
- antipatie** антипатия, неприязън, отвращение
- anulování** анулиране: ~ **smlouvy** анулиране на договор
- anulovat** анулирам
- aparát** апарат: **administrativní** ~ административен апарат; **státní** ~ държавен апарат
- apel** апел, обръщение: **politický** ~ политически апел
- apelovat** апелирам: ~ **na soud** апелирам към съд
- aplikace** приложение, прилагане, внедряване
- aplikovat** прилагам
- apriorní** априорен
- aprobovat** апробирам, одобрявам, одобря
- arbitr** арбитър
- arbitráž** арбитраж
- arbitrážní** арбитражен: ~ **soud** арбитражен съд
- argument** аргумент, довод, доказателство, основание: **přesvědčivý** ~ убедителен аргумент
- argumentace** аргументация, аргументиране
- argumentovat** аргументирам, доказвам, привеждам доказателства
- archiv** архив
- armáda** армия, войска: **sloužit v ~ě** служба в армията
- asociace** 1. асоцииране 2. асоциация, обединение: ~ **podnikatelů** асоциация на предприемачи; ~ **výrobců** асоциация на производители
- asociační** асоциативен
- asociální** асоциален, противообществен
- aspekt** аспект, страна, гледна точка
- atašé** аташе: **kulturní** ~ културен аташе

- atentát** атентат, покушение: **pokus o** ~ опит за атентат: **pumový** ~ бомбен атентат; **spáchat** ~ извърша атентат
- atentátník** атентатор
- atestace** атестация
- atestační** атестационнен
- atestovaný** атестиран
- audience** аудиенция, официален прием
- audit** одит: **bankovní** ~ банков одит; **finanční** ~ финансов одит; **povinný** ~ задължителен одит; **vnější** ~ външен одит; **vnitřní** ~ вътрешен одит; **výsledek** ~u резултат от одит
- auditor** одитор
- auditorský** одтироски
- aukce** публична разпродажба, публичен търг, аукцион: **dát do** ~ изнеса на публичен търг; **koupit v ~i** купя на публичен търг; **prodat v ~i** продам на публичен търг
- aukcionář** аукционер, участник в търг
- aukční** аукционен, тръжен: ~ **síň** зала за търг
- autonomie** автономия, самоуправление
- autorský** авторски: ~ **é právo** авторско право
- avízo** известие: **dát** ~ уведомя, предупредя някого, обявя, съобщя
- avizovaný** авизиран, обявен, съобщен
- avizovat** авизирам, известявам, обявявам, съобщавам
- azyl** убежище: **diplomatický** ~ дипломатическо убежище; **politický** ~ политическо убежище; **poskytnout** ~ приютя някого, дам на някого убежище; **právo na** ~ право на убежище; **prozatímní** ~ временно убежище; **udělení** ~u даване на убежище
- azylant** бежанец
- azylový** отнасящ се до убежище/бежанец: ~ **dům** дом за бежанци